สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2531 จำนวน 1,041 คน เกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาจารย์ ทั้งผู้สอนกลุ่มวิชาพื้นฐานและผู้สอนกลุ่มวิชาเฉพาะด้าน พบว่า

- ความคิดเห็นของบัณฑิตทั้งมหาวิทยาลัย เทียบเป็นคะแนนแล้วอยู่ระหว่าง 2.25 - 3.11
- ความคิดเห็นของบัณฑิตวิทยาเขตหาดใหญ่ เทียบเป็นคะแนนแล้วอยู่ระหว่าง 2.04 - 3.01
- ความคิดเห็นของบัณฑิตวิทยาเขตปัตตานี เทียบเป็นคะแนนแล้วอยู่ระหว่าง 2.27 - 3.30
- ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดของผู้สอนกลุ่มวิชาพื้นฐาน คือ " ความใกล้ชิดและเป็นกันเอง "
- ระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดของผู้สอนกลุ่มวิชาพื้นฐาน คือ " การเตรียมการสอน "
- ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดของผู้สอนกลุ่มวิชาเฉพาะด้าน คือ " วิธีการวัดผลที่เหมาะสม "
- ระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดของผู้สอนกลุ่มวิชาเฉพาะด้าน คือ " ความใกล้ชิดและเป็นกันเอง "

2. ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้สอนกลุ่มวิชาพื้นฐาน

บัณฑิตเลือกตอบว่า ดีมาก ในหัวข้อ " คุณธรรมและจริยธรรม " มากที่สุด
และ " วิธีการวัดผลที่เหมาะสม " น้อยที่สุด

บัณฑิตเลือกตอบว่าควรปรับปรุงในหัวข้อ " ความใกล้ชิดและเป็นกันเอง " มากที่สุด
และ " การเตรียมการสอน " น้อยที่สุด

3. ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้สอนกลุ่มวิชาเฉพาะด้าน

บัณฑิตเลือกตอบว่า ดีมาก ในหัวข้อ " ความใกล้ชิดและเป็นกันเอง " มากที่สุด
และ " วิธีการวัดผลที่เหมาะสม " น้อยที่สุด

บัณฑิตเลือกตอบว่าควรปรับปรุงในหัวข้อ " วิธีการวัดผลที่เหมาะสม " มากที่สุด
และ " การเตรียมการสอน " น้อยที่สุด

4. ตามความคิดเห็นของบัณฑิต ในเรื่องเกี่ยวกับบรรยากาศในมหาวิทยาลัยพบว่า

- สิ่งที่ชอบและประทับใจมากที่สุดของบัณฑิตขณะศึกษาในมหาวิทยาลัย คือความใกล้ชิดเป็นกันเอง การอยู่รวมกัน ความช่วยเหลือ และเอาใจใส่ระหว่างเพื่อน รุ่นพี่รุ่นน้อง และ อาจารย์

- สิ่งที่บัณฑิตไม่ชอบและขอเสนอให้มหาวิทยาลัยแก้ไขคือ ด้านการบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น ปรับปรุงระบบงานลงทะเบียนงานคลัง เพิ่มเวลาบริการของห้องสมุด เพิ่มจำนวนหนังสือและตำราเรียน ปรับปรุงการให้บริการของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความล่าช้า / ความไม่สุภาพ ให้มีระบบป้องกันความปลอดภัย ปรับปรุงระบบจราจร โรงอาหารและสวัสดิการต่าง ๆ จัดให้มีสถานที่พักผ่อนเพิ่มขึ้น เพิ่มการติดต่อและประสานงานกับแหล่งงาน และควรให้มีการลงทะเบียนทางไปรษณีย์

- ข้อเสนอของบัณฑิตเกี่ยวกับที่พักนักศึกษา คือการเพิ่มจำนวนห้องพัก ปรับปรุงคุณภาพห้องพัก

- การสอดแทรกด้านคุณธรรม/จริยธรรม ในระหว่างการสอนของอาจารย์ โดยทั่วไปเป็นการสอดแทรกระหว่างการสอน โดยการเปรียบเทียบ ให้แง่คิด ยกตัวอย่างประกอบจากเหตุการณ์ในปัจจุบันหรือประสบการณ์ของอาจารย์

- ข้อเสนอในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอนคือ การปรับปรุงสภาพห้องเรียน โดยการจัดให้มีเครื่องปรับอากาศ/พัดลม ไม่ให้มีเสียงรบกวน มีการระบายอากาศที่ดีไม่อับ มีประตูเปิดปิดมิดชิด มีอุปกรณ์การสอนให้พร้อมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา มีขนาดห้องเรียนที่พอเหมาะกับจำนวนนักศึกษา

อภิปรายผล

ในการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาจารย์ทั้งกลุ่มวิชาพื้นฐานและกลุ่มวิชาเฉพาะด้าน โดยการให้บัณฑิตเลือกตอบในระดับความเห็นต่าง ๆ 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และควรปรับปรุง โดยทั่วไปแล้วสรุปได้ว่าจัดอยู่ในขั้นดี ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อเทียบความคิดเห็นเป็นคะแนน ในแต่ละหัวข้อส่วนใหญ่มีค่ามากกว่า 2.5 (ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ระหว่าง ดี กับ พอใช้ และเข้าใกล้ ดี มากกว่า พอใช้)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง กลุ่มวิชาพื้นฐานและกลุ่มวิชาเฉพาะด้าน โดยการเทียบเป็นคะแนน พบว่าคะแนนกลุ่มวิชาเฉพาะด้านสูงกว่ากลุ่มวิชาพื้นฐานในทุกหัวข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในกลุ่มวิชาพื้นฐานมีลักษณะการจัดการเรียนการสอนเป็นชั้นใหญ่กว่าวิชาเฉพาะด้าน และนักศึกษาที่เรียนมีจำนวนมากกว่าด้วย อีกทั้งวิชาพื้นฐานจะถูกจัดให้เรียนในชั้นปีที่ 1-2 อันเป็นระยะแรกเริ่มของการเข้าศึกษานับเป็นช่วงเวลาที่นักศึกษาต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ เพื่อนใหม่ และอาจารย์ใหม่ จึงทำให้ความใกล้ชิดและเป็นกันเองของผู้สอนกลุ่มวิชาพื้นฐานกับนักศึกษาค่อนข้างจะมีน้อย ตรงกันข้ามกับผู้สอนกลุ่มวิชาเฉพาะด้านที่มีโอกาสสอนนักศึกษาจำนวนน้อยกว่า ทำให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักศึกษาได้มากกว่า เป็นผลให้คะแนนในหัวข้อ ความใกล้ชิดและเป็นกันเอง สูงกว่าหัวข้ออื่น ๆ และสิ่งเหล่านี้ก็เอื้อให้คะแนนเฉลี่ยโดยทั่วไปของผู้สอนกลุ่มวิชาเฉพาะด้านสูงกว่ากลุ่มวิชาพื้นฐานด้วย

ฉะนั้น การที่บัณฑิตมีความเห็นว่าการเรียนการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาเฉพาะด้านดีกว่ากลุ่มวิชาพื้นฐาน จึงอาจเกิดจากความใกล้ชิดระหว่างผู้สอนกับบัณฑิตก็ได้ แต่ก็มีบางคณะที่บัณฑิตมีความเห็นว่าการเรียนการสอนของอาจารย์ กลุ่มวิชาพื้นฐานดีกว่ากลุ่มวิชาเฉพาะด้าน ในบางหัวข้อ เช่น บัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มีความเห็นว่า การเรียนการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาพื้นฐาน ดีกว่ากลุ่มวิชาเฉพาะด้านในหัวข้อ การเตรียมการสอน การถ่ายทอดความรู้ การอุทิศเวลา และวิธีการวัดผลที่เหมาะสม บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความเห็นว่าการเรียนการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาพื้นฐานดีกว่ากลุ่มวิชาเฉพาะด้านในหัวข้อ การยอมรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้คงต้องได้มีการศึกษาเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องสักระยะเวลาหนึ่ง เพื่อจะได้เห็นแนวโน้มในการแสวง

หาคำตอบที่ต้องการ

สำหรับหัวข้อเรื่องที่บัณฑิตตอบว่า ควรปรับปรุง ทั้งในวิชาพื้นฐานและวิชาเฉพาะด้านมากกว่าหัวข้ออื่น ๆ คือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม นั้นมหาวิทยาลัยควรพิจารณาหาวิธีการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การที่วิทยาเขตหาดใหญ่เน้นการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาจทำให้การเรียนการสอนมีการแข่งขันสูง นักศึกษาอยู่ในสภาพค่อนข้างเครียด จึงมีบัณฑิตบางกลุ่มเสนอให้ลดบรรยากาศการแข่งขันลง ส่วนวิทยาเขตปัตตานีการเรียนการสอนเน้นทางด้านสังคมศาสตร์ บัณฑิตกลับเสนอให้เพิ่มการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้มากขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาเขตเพิ่มขึ้น ซึ่งข้อสังเกตเหล่านี้ผู้ที่รับผิดชอบควรตระหนักและแก้ไขเพื่อทำให้บรรยากาศทางวิชาการมีความสมดุลมากขึ้น

สำหรับบรรยากาศในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สิ่งหนึ่งที่บัณฑิตส่วนมากประทับใจคือความเป็นกันเอง ความใกล้ชิด การอยู่รวมกัน ความช่วยเหลือและเอาใจใส่ระหว่างเพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง และอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในเรื่องการเรียนการสอนที่มีระดับคะแนนในหัวข้อ ความใกล้ชิดและเป็นกันเองมากที่สุด ความสัมพันธ์นี้จึงน่าจะรักษาให้คงอยู่ตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรศึกษาหาแนวทางเพื่อปรับปรุง วิธีการวัดผลให้เหมาะสมและมีมาตรฐาน

2. มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงเนื้อหา หลักสูตร และวิธีการสอนวิชาพื้นฐาน ให้ทันสมัยเหมาะกับสภาพปัจจุบันมากขึ้น

3. มหาวิทยาลัยควรเปิดคณะ/วิชาทางสังคมศาสตร์ในวิทยาเขตหาดใหญ่เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยให้บัณฑิตได้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีวิจารณญาณที่ดี มิใช่มีแต่ความรู้ทางวิชาชีพเพียงอย่างเดียว

4. มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงระบบบริหารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ดีขึ้น เช่น ระบบลงทะเบียน งานคลัง ระบบห้องสมุด สภาพห้องเรียน และหอพักนักศึกษา

5. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนกระตุ้นอาจารย์ได้มีการสอดแทรกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้มากขึ้น

6. มหาวิทยาลัยควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ของนักศึกษาระหว่างวิทยาเขตให้เพิ่มมากขึ้น